

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/87/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712207290
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5712207290.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Olgy Belkovej a JUDr. Františka Potockého, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Y. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, ako opatrovníkom, dieťa rodičov, matky: S. N., rod. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. -K., ul. I. č. XXXX/XX a otca: Z. N., nar. XX. XX. B., bytom Y. H. č. XX, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Martin zo dňa 25. júna 2013 č. k. 20P/150/2012-130, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Martin rozsudkom zo dňa 25. 06. 2013 č. k. 20P/150/2012-130 otca zaviazal platiť na mal. Y. N., nar. XX. XX. XXXX zvýšené výživné vo výške 120 eur mesačne od 01. 05. 2012 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Nedoplatok na výživnom od 01. 05. 2012 do 30. 06. 2013 v celkovej výške 657,58 Eur súd otcovi povolil splácať v splátkach po 20 eur mesačne, spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok. Tým zmenil rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 16P/74/2007-27 zo dňa 22. 11. 2007. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia v novembri 2007 v čase jedinej úpravy výživného od rozvodu v júni 2003, s okolnosťami v čase súčasného rozhodnutia mal preukázané, že v priebehu času za viac ako 5 rokov a 7 mesiacov došlo k takej zmene pomerov oprávnenej maloletej a povinného otca, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. Ide o zmeny, ktoré sa výraznejším spôsobom prejavili v ich pomeroch a ktoré súd vyhodnotil ako dôvodné na zmenu výšky výživného. Maloletá bola predtým v 2. ročníku základnej školy a v súčasnej dobe je v 7. ročníku na druhom stupni. Má zvýšené výdavky na jej odôvodnené potreby spojené s plnením školskej dochádzky (školské potreby, pomôcky, platby školy), taktiež aj výdavky na uspokojovanie bežných hmotných potrieb pribúdajúcim vekom a fyzickým a psychickým dospievaním. Aj vývoj cien sa nevyhnutne prejavil zvýšením finančných prostriedkov potrebných na financovanie všetkých potrieb maloletej, pribudli aj výdavky v súvislosti s jej záujmovými aktivitami (rôzne športy, turistika, literatúra). Zmena nastala aj u rodičov, obidvom pribudla jedna vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu. V dôsledku toho sa príjem matky znížil o cca 294 eur, lebo je na rodičovskej dovolenke. Otec mal v rámci živnosti v roku 2012 len minimálne príjmy, i keď ju vykonával prevažne v stavebnej oblasti, kde určite nie je situácia nadštandardná, ale pri správnom zabezpečení možno dosiahnuť slušný zárobok. Podstatne lepšie to bolo v roku 2011 a pri porovnaní tohto príjmu bolo by zvýšenie príjmu o cca 300 eur. Pri porovnaní s rokom 2012 len o cca 20 eur. V roku 2011 mal možnosť pracovať v riadnom pracovnom pomere a dosahovať

vyšší príjem, viac ako 1.400 eur, pracovný pomer však skončil dohodou. Keby bol naďalej pracoval, mohol finančne zabezpečiť svoju rodinu a platiť výživné na maloletú, čo nerobil pravidelne od augusta 2009, teda ani v čase lepšej finančnej situácie. Ani v aktuálnom zamestnaní nebude dosahovať vyšší príjem, hoci ako mechanik koľajových vozidiel sa mohol uchádzať o prácu v spoločnosti ŽOS Vrútky, ktorá okrem iného vykonáva údržbu a opravu elektrických lokomotív, osobných a špeciálnych vozňov, trakčných motorov, rekonštrukciou a výrobou železničných lokomotív, vozňov a električiek. Podľa súdu bolo nutné prihliadnúť aj na skutočnosť, že vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi nie je realizovaná, lebo manželka je dobrovoľne nezamestnaná od skončenia rodičovskej dovolenky v máji 2012. Pri rozhodovaní prihliadol súd aj na to, že otec sa s maloletou dlhú dobu nestretáva, táto nedostáva a nedostávala od neho žiadne darčeky pri príležitosti sviatkov. Dokonca sa otec chcel vzdať otcovstva a neplní si vyživovaciu povinnosť, za zanedbávanie má podmienený trest. Napokon zobral do úvahy, že časť potrieb maloletej je krytá aj štátnou sociálnou dávkou vo forme prídavku na dieťa, ktorého výška sa zvýšila o 6,50 eur pri porovnaní s rokom 2007. U obidvoch rodičov prihliadol súd na výdavky bývania.

Pri rozhodovaní o výške výživného, preto komplexne posúdil finančné možnosti otca, jeho rodinné pomery, ale aj zvýšené potreby dieťaťa. Výživné zvýšil od 01. 05. 2012 od prvého dňa mesiaca v ktorom matka podala návrh, keď vychádzal z toho, že sa platí mesačne vopred a považuje za prirodzené a spravodlivé zvýšiť výživné od prvého dňa mesiaca, lebo ide o maloleté dieťa a nie odo dňa podania návrhu ako pri plnoletom dieťati.

Potom pri takto upravenom výživnom otcovi vznikol nedoplatok 657,58 eur, ktorý súd vypočítal ako rozdiel medzi doteraz určeným a novo upraveným výživným (zvýšenie o 46,97 eur x 14 mesiacov) a umožnil mu ho splácať v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným, ktoré považoval za primerané a zodpovedajúce jeho možnostiam, ktoré bude splácať 33 mesiacov.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), tak že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O. s. p. - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a nezistil žiadne skutočnosti a okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec dieťaťa. Z dôvodu nedostatku financií žiadal o preriešenie zníženia výživného 120 eur a ponechanie sumy 73,03 eur mesačne.

Poukázal na to, že pracuje ako robotník vo firme Fatra Branter, s.r.o. Jeho mesačný príjem je cca 330 eur. Súdnym exekútorom je mu zrážaná suma 25 eur za omeškané výživné a 73,03 eur mesačné výživné na maloletú. Do domácnosti mu ostáva cca 230 eur. Jeho manželka nemá žiadny mesačný príjem. Stará sa o maloletú dcéru N. N., nar. XX. XX. XXXX, a to s ohľadom na starostlivosť o dieťa do 6 rokov. Poberá len rodinné prídavky na dve deti a výživné na prvé dieťa vo výške 50 eur mesačne.

Matka dieťaťa a opatrovník dieťaťa sa k odvolaniu otca dieťaťa písomne nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno podať týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 a § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie napadnuté odvolaním v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a rozsudok okresného súdu potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.), a to z nasledovných dôvodov:

Podľa ust. § 78 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ďalej len „Zákona o rodine“, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Pre posúdenie predpokladov k zmene právoplatného rozsudku o výživnom (§ 78 Zákona o rodine) musí byť založený záver, že došlo k zmene pomerov a že v dôsledku toho je potrebné zmeniť i výšku výživného. Môže dôjsť k zmene potrieb oprávneného, najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom dieťaťa (fyzickým dospievaním, začínajúcou školskou dochádzkou, ďalšími formami prípravy na budúce povolanie), ale môže nastať i zmena v možnostiach povinného plniť vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu, napríklad v dôsledku vzrastu alebo dôvodného poklesu jeho zárobku, poprípade v dôsledku zúženia alebo rozšírenia okruhu osôb, ku ktorým má rodič vyživovaciu povinnosť.

Odvolačný súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho čo uviedol v rámci odvolacieho konania odvolateľ - otec dieťaťa konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Porovnávajúc okolnosti, ktoré tu boli v čase posledného rozhodnutia o výživnom s okolnosťami v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia, dospel aj odvolací súd k záveru, že v danom prípade došlo k takej zmene pomerov (naposledy bolo o výživnom rozhodované v roku 2007) na strane dieťaťa i rodičov, ktorá odôvodňuje stanovenie vyššieho než naposledy určeného výživného. Oboznámiac sa s výsledkami vykonaného dokazovania bol tiež toho názoru, že je v schopnostiach a možnostiach otca dieťaťa platiť prvostupňovým súdom určené zvýšené výživné. Z toho dôvodu aj podľa odvolacieho súdu rozsahu výživného nezodpovedá suma doterajšieho určeného výživného (73,03 eur) a primeraným zákonným hľadiskám (odôvodnené potreby dieťaťa, schopnosti a možnosti rodičov) je suma 120 eur mesačne. Rozsudok okresného súdu tiež zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na zákonné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 O. s. p.

Otec dieťaťa v odvolaní neuviedol žiadne také okolnosti, na základe ktorých by odvolací súd videl dôvod pre zmenu napadnutého rozhodnutia. Pri hodnotení zárobkových pomerov otca dieťaťa boli rozhodujúce okolnosti, ktoré predchádzali jeho súčasnému príjmu z pracovnej činnosti. V tomto smere okresný súd správne mal zistené, že tento vykonával živnostenskú činnosť, počas ktorej doby dosahoval vyšší príjem ako v súčasnej dobe. Aj preto možno dôvodne predpokladať, že živnostenskú činnosť ukončil v priebehu súdneho konania účelovo. Otec dieťaťa nepreukázal žiaden dôvod (napr. zdravotný) nevyhnutnosti starostlivosti manželky maloleté dieťa do 6 rokov veku. Napokon ním navrhované ponechanie výživného v doterajšej sume 73,03 eur by ani nepokrývalo odôvodnené potreby školopovinného dospelujúceho dieťaťa vo veku takmer 14 rokov.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p. s tým, že v bližších podrobnostiach tiež poukazuje na podrobné odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia, nakoľko so závermi okresného súdu sa v celom rozsahu stotožnil (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Podľa ust. § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu. Konanie vo veciach starostlivosti o maloleté deti je konaním, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O. s. p.). Odvolací súd preto rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.